

SOCIETAT ▶ MANRESA

LA PÀGINA DE GEST!, ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS SÈNIORS AL SERVEI DEL TERRITORI

Gest!

Perduts enmig de l'oceà de l'oncologia

▶ Quan una persona és diagnosticada, cercar informació és un malson pel volum ingent d'informació que apareix any rere any

MARC RAFAT MANRESA

■ Sent la segona causa de mortalitat al món, i atès que genera un impacte econòmic anual superior als 2,4 trilions de dòlars, el càncer representa un dels reptes més grans dins el panorama científic i mèdic actual.

El càncer és una malaltia complexa, i el volum de recerca que genera és colossal. Cada any es publiquen més de 19.000 articles científics relacionats amb aquesta malaltia, però malgrat aquestes xifres astronòmiques, només una petita part de la recerca es tradueix en nous tractaments, o en eines de diagnòstic que finalment arriben al pacient. El 2018 es va assolir un nou rècord, amb 15 nous tractaments llançats en el mercat en un sol any. Evidentment, el diferencial és enorme.

Traslladar la recerca al pacient és un procés costós i lent, i les més de 700 empreses que actualment estan desenvolupant solucions per al càncer necessiten entre 10 i 14 anys per passar del primer registre de patent fins a obtenir el llum verd per tal que un nou tractament surti al mercat. Al llarg d'aquest procés, el 90 % de les solucions investigades quedaran descartades per raons d'eficàcia, seguretat o factibilitat econòmica.

La immunoteràpia

Actualment, ens trobem en un període de transició que ens porta cap a la medicina de precisió i a un dels seus vessants més potents, la immunoteràpia. Fa anys que part de la recerca científica es basa a estudiar les característiques que fan que determinats tractaments funcionin extraordinàriament bé en alguns pacients, mentre que fallen estrepitosament en d'altres.

ARXIU HEALTHQUAY

Anualment, hi ha més de 18 milions de persones que són diagnosticades de càncer arreu del món

Aquestes característiques s'anomenen biomarcadors, i es poden detectar en l'organisme mitjançant proves diagnòstiques, com ara els estudis genòmics i la biòpsia líquida, les quals, un cop detectada la seva presència o absència en un pacient, permeten dissenyar estratègies de tractament personalitzades que milloren substancialment la taxa de supervivència o la qualitat de vida dels pacients.

Dins la medicina de precisió, la immunoteràpia n'és un dels camps més prometedors. El nostre sistema immunològic disposa de mecanismes per eliminar les cèl·lules cancerígenes, però en la major part dels càncers aquests mecanismes estan bloquejats, i, com a conseqüència, el càncer creix lliurement. Si aconseguim

eliminar el bloqueig que té el sistema immunològic mitjançant tractaments personalitzats, el nostre cos reaccionarà, destruirà els tumors i eradicarà el càncer.

Malauradament, el nombre de pacients en els quals funcionen aquests tractaments encara és baix, i, per aquesta raó, una gran part dels esforços en recerca actuals se centren a entendre quins són els biomarcadors que permeten identificar els pacients als quals funcionarà el tractament, i a desenvolupar nous tractaments per a aquells pacients als quals no funcionen els tractaments disponibles.

Per fer-nos-en una idea, en aquest moment es duen a terme més de 450 assajos clínics per a més de 70 nous medicaments d'immunoteràpia, i el 39 % dels

assajos clínics mundials estan orientats en la detecció o validació de nous biomarcadors.

I això com afecta el pacient?

Cada any, més de 18 milions de persones són diagnosticades de càncer arreu del món i aproximadament la meitat perden la vida a conseqüència de la malaltia o de complicacions derivades del seu tractament. Les possibilitats de sobreviure al càncer depenen de les teràpies o estratègies de tractament a les quals té accés el pacient i, sovint, les millors opcions no són al·l'abast del pacient, bé per raons de cost, de disponibilitat geogràfica o de temps.

A Catalunya, el nostre sistema sanitari ofereix bones opcions per a una bona part dels pacients, on comitès formats per metges de di-

ferents disciplines decideixen la millor estratègia a seguir per a cada cas. Tot i això, les mancances del sistema són òbvies, tenint en compte les limitacions en temps i recursos de què disposen els professionals del sector, que no poden explotar tot el seu potencial per cobrir amb suficient profunditat les necessitats específiques de cada un dels pacients.

En l'àmbit mundial, el panorama està marcadament polaritzat. El cost cada cop més elevat dels tractaments i de les eines de diagnòstic fa que grans masses de pacients quedin fora de tota opció decent de tractament. Aquest efecte no només es dona en països en vies de desenvolupament, sinó també en països capdavanters, com ara els Estats Units, on el volum dels anomenats *Neglected Patients*, o pacients que no poden accedir a tractaments, ja sigui per raons econòmiques o geogràfiques, és cada cop més gran.

Quan un pacient rep un mal pronòstic, i les opcions que se li ofereixen no li garanteixen la supervivència, ell o la seva família acostumen a buscar desesperadament i pel seu compte alternatives que li retornin l'esperança. En aquest procés, i a causa del desmesurat volum d'informació disponible –busqueu *Pancreatic cancer therapy* a Google i hi trobareu més de 34 milions de pàgines web que en fan referència), pacients i famílies s'intoxiquen intentant entendre què és el que han de fer. La recerca d'informació es transforma en un malson on les poques esperances acaben perdent-se en el camí.

Marc Rafat és CEO de l'empresa HealthQuay, amb seu a Manresa

Democratitzar la lluita contra la malaltia amb l'eina de la informació

HealthQuay, creada per l'autor de l'article després que la seva esposa morís de càncer, té la seu a Manresa

M. R. MANRESA

■ El febrer del 2018, després d'haver viscut el malson en la meua pròpia pell, quan la meua dona va ser diagnosticada i posteriorment va morir de càncer, vaig participar al MIT Bootcamp, iniciativa del Massachusetts Institute of Technology creada per formar em-

prendors d'impacte global.

En el meu pas pel Bootcamp, vaig coincidir amb talents d'arreu del món, i amb uns quants vam decidir crear HealthQuay, empresa amb seu a Manresa i amb socis a l'Índia, Austràlia, Singapur i Boston, que té com a objectiu millorar la taxa de supervivència i qualitat de vida dels pacients amb càncer, tot utilitzant una de les armes més potents de les quals podem disposar: la informació.

Els pacients són més que números, seqüències d'ADN, anàlisis de sang, tacs i biòpsies. Durant el procés de la malaltia tenen do-

lor físic i psicològic més enllà del causat pels tumors, canvis en la dieta, l'estat físic i mental. Els pacients són ànimes, mentalitats, sentiments i comportaments, somnis i històries, ingressos i factures per pagar, i tenen una interacció contínua amb amics, familiars i metges que afecten i canvien les seves vides i el seu pronòstic en la malaltia. Cada pacient és únic, i cada estat de la malaltia encara el fa més excepcional.

A HealthQuay utilitzem la intel·ligència artificial per obtenir aquest coneixement profund del pacient, analitzar com els dife-

rents tractaments disponibles es comportaran en ell i interpretar els últims avenços en recerca per preveure quina és la millor estratègia a seguir en cada cas.

Un model més humà

Per obtenir l'impacte desitjat, estem treballant per ajudar paral·lelament metges, pacients i famílies. Per als metges, el nostre objectiu és ajudar-los en la presa de decisions, permetent-los treballar més profundament en la part humana de l'oncologia, tot dedicant menys temps a navegar en oceans d'informació. Als pacients i famí-

lies, els volem ajudar empoderant-los amb la informació necessària perquè puguin entendre millor la seva malaltia i conèixer què és el que poden fer.

Si entenem que no hi ha dos pacients iguals, que el millor tractament no és sempre l'últim fàrmac, i que tot allò que envolta el pacient afecta en el desenllaç de la seva malaltia, serem capaços d'avançar cap a un model més democràtic i humà de l'oncologia, on la tecnologia ens permetrà posar més atenció a allò que realment importa, les persones, i no tant a la malaltia.

▶ LA PÀGINA DE... és un espai que Regió7 ofereix a agents cívics de la Catalunya Central –FUB-UManresa, EPSEM-UPC, Institut Lacetània, Consell Municipal de Solidaritat de Manresa, FAVM, Coordinadora de Jubilats i Pensionistes de Manresa i Gest!– amb la convicció que la projecció de la vida interna dels centres dedicats a l'ensenyament superior i mitjà, de l'activitat de les entitats que es dediquen a la cooperació, a les persones grans i a ajudar el territori amb la seva experiència, i de les associacions de veïns, és socialment dinamitzadora i enriquidora. Les entitats i els centres elaboren el contingut i la redacció del diari l'edita. Aquest espai no condiciona els criteris de Regió7 a l'hora d'informar de les activitats que consideri de més interès.